

URZĄD MIEJSKI W OPOCZNIE

THE MUNICIPAL OFFICE IN OPOCZNO

ul. Staromiejska 6, 26-300 Opoczno tel: /+48 44/ 786 01 00, fax: /+48 44/ 786 01 11,
e-mail: umopoczno@um.opoczno.pl
www.opoczno.pl

www.bim.opoczno.pl

Urząd Miejski w Opocznie
Wydział Funduszy Europejskich
ul. Staromiejska 6, 26-300 Opoczno
tel. +48 44 786 01 27, 44/786 01 64
BRM.033.26.2026

URZĄD MIEJSKI W OPOCZNIE
BIURO OBSŁUGI INTERESANTÓW

Wpłynęło
dnia

16. 03. 2026

Ilość zał.

Podpis

Znak Sprawy

II

Opoczno, 13 marca 2026 r.

Biuro Rady Miejskiej
w m.

W odpowiedzi na pismo z dnia 11 lutego 2026 roku znak BRM.033.26.2026 Wydział Funduszy Europejskich przedstawia poniższe informacje na temat:

Estetyka i funkcjonalność głównych przestrzeni publicznych w Opocznie – ograniczenie „betonozy”, nowoczesne rozwiązania w małej architekturze.

1. W dn. 31.12.2026 r. Gmina Opoczno podpisała umowę o dofinansowanie zadania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi pn.: „Adaptacja Opoczna do zmian klimatu - dostępna dla każdego mała błękitno-zielona infrastruktura”. Zadanie zakłada utworzenie ogólnodostępnego terenu zielonego oraz infrastruktury wspierającej retencję wód opadowych (likwidacja powierzchni nieprzepuszczalnych, budowa ogrodu deszczowego, budowa suchych strumieni), zlokalizowanych w otoczeniu budynku użyteczności publicznej przy ul. Kopernika 3d w Opocznie. Zastosowane rozwiązania będą w zamyśle wersją pilotażową i demonstracyjną, pełniąc jednocześnie funkcję edukacyjną. Celem planowanego przedsięwzięcia jest poprawa jakości przestrzeni publicznej, zwiększenie odporności na skutki zmian klimatu oraz wspieranie lokalnej bioróżnorodności. Realizacja zadania przyczyni się do efektywnego zagospodarowania wód opadowych oraz poprawy warunków mikroklimatycznych.

Wartość zadania: 249 857,50 zł,

Wysokość dofinansowania w formie dotacji: 199 860,00 zł,

Instytucja: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi,

Program: „Adaptacja do zmian klimatu - mała błękitno - zielona infrastruktura – edycja 2025”.

Okres realizacji: do 10.2026 r.

2. Gmina Opoczno w ramach naboru „Łódzkie dla klimatu” złożyła wniosek dot. realizacji zadania pn. „Opoczno - zielona przestrzeń dla klimatu”, który wpisuje się w ww. zakres. W ramach przedmiotowego zadania planuje się utworzenie parku kieszonkowego w Opocznie.

Projekt zakłada utworzenie bioróżnorodnego, ogólnodostępnego parku kieszonkowego na powierzchni ok. 3,8a przy Centralnym Placu Zabaw „Odpocznik” w Opocznie, adaptując zdegradowaną przestrzeń do zmian klimatu metodami opartymi na naturze.

Zakres prac obejmuje: uaktywnienie biologiczne gruntu, nasadzenia wielopiętrowe, założenie łąki kwietnej oraz system małej retencji (niecka infiltracyjna, mikrozagłębienia retencyjne). Infrastrukturę

URZĄD MIEJSKI W OPOCZNIE

THE MUNICIPAL OFFICE IN OPOCZNO

ul. Staromiejska 6, 26-300 Opoczno tel: /+48 44/ 786 01 00, fax: /+48 44/ 786 01 11,
e-mail: umopoczno@um.opoczno.pl
www.opoczno.pl
www.bip.opoczno.pl

dopełnią pergole z pnączami o wysokiej transpiracji, ławki, stół, hotel dla zapylaczy, poidelka i tablica edukacyjna.

Efektem projektu będzie likwidacja wyspy ciepła przy placu zabaw, poprawa mikroklimatu oraz naturalna retencja i biologiczne oczyszczanie wód opadowych. Inwestycja zrewitalizuje teren, stworzy miejską oazę dla ptaków i zapylaczy i podniesie odporność miasta na ekstremalne zjawiska pogodowe, pełniąc jednocześnie funkcję społeczną i edukacyjną.

Realizacja parku kieszonkowego przy „Odpoczniaku” to odpowiedź na realne potrzeby mieszkańców w dobie coraz częstszych fal upałów. Tworzymy przestrzeń, która nie tylko retencjonuje wodę i chłodzi powietrze, ale przede wszystkim staje się bezpiecznym, zielonym azylem dla rodzin z dziećmi. Chcemy, aby ten zakątek Opoczna był symbolem nowoczesnego, odpornego na zmiany klimatu miasta, które w centrum swoich działań stawia komfort mieszkańców i szacunek do zasobów natury.

Planowany okres realizacji zadania: VI – XII 2025 r.,

Planowana wartość zadania: 112 000,00 zł,

Wnioskowana kwota dofinansowania - Pomoc finansowa z budżetu Województwa Łódzkiego:
83 440,00 zł

Planowana wysokość wkładu własnego: 28 560,00 zł,

Poziom dofinansowania: 74,50%,

Nowoczesne standardy środowiskowe jako obligatoryjny warunek pozyskiwania funduszy zewnętrznych przez Gminę Opoczno

Zasada DNSH (ang. *Do No Significant Harm* – „nie czyń znaczącej szkody”) stanowi obecnie obligatoryjny fundament finansowania w ramach nowej perspektywy Unii Europejskiej. Zgodnie z aktualnymi wytycznymi, warunkiem koniecznym do uzyskania wsparcia finansowego dla jakiegokolwiek inwestycji jest wykazanie, że nie wywiera ona negatywnego wpływu na środowisko naturalne. Brak rzetelnego udokumentowania neutralności środowiskowej przedsięwzięcia skutkuje wykluczeniem projektu z możliwości ubiegania się o środki zewnętrzne. Obecnie zasada DNSH jest obligatoryjnym kryterium oceny projektów unijnych. Oznacza to, że każda planowana przez nas inwestycja – od remontu drogi po modernizację oświetlenia – musi przejść test na brak szkodliwości dla środowiska. Projekty promujące betonowanie powierzchni bez systemów retencji wody nie mają szans na uzyskanie dofinansowania, gdyż naruszają cele środowiskowe UE. Inwestycja musi zostać wcześniej zweryfikowana pod kątem braku negatywnego wpływu na poniższe sześć celów środowiskowych:

1. Łagodzenie zmian klimatu (ograniczanie emisji gazów cieplarnianych).

URZĄD MIEJSKI W OPOCZNIE

THE MUNICIPAL OFFICE IN OPOCZNO

ul. Staromiejska 6, 26-300 Opoczno tel: /+48 44/ 786 01 00, fax: /+48 44/ 786 01 11,
e-mail: umopoczno@um.opoczno.pl
www.opoczno.pl
www.bim.opoczno.pl

2. Adaptacja do zmian klimatu (odporność na zjawiska ekstremalne i brak pogarszania sytuacji otoczenia).
3. Zrównoważone wykorzystanie i ochrona zasobów wodnych i morskich (ochrona czystości i ilości wody).
4. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym (recykling, odzysk odpadów i trwałość materiałów).
5. Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola (ochrona powietrza, gleby i wód przed substancjami szkodliwymi).
6. Ochrona i przywracanie bioróżnorodności i ekosystemów (zachowanie siedlisk, flory i fauny).

Pozostałe wymogi konkursowe (jak zdobyć punkty?)	
Adaptacja do zmian klimatu	Projekt musi zawierać analizę walki z miejskimi wyspami ciepła (więcej cienia, mniej betonu).
Błękitno-zielona infrastruktura	Pierwszeństwo mają projekty, gdzie woda opadowa zostaje w miejscu opadu (ogrody deszczowe, zbiorniki retencyjne) zamiast trafiać do kanalizacji.
Bioróżnorodność	Rezygnacja z monokultur i trawników na rzecz łąk kwietnych, nasadzeń rodzimych gatunków i domków dla owadów.
Dostępność (Standardy dostępności)	Przestrzeń musi być w pełni dostępna dla osób o szczególnych potrzebach (bezprogowe przejścia, czytelny system informacji).

Kierunki modernizacji przestrzeni publicznych w Opocznie: Estetyka, Funkcjonalność i Odporność Klimatyczna

W obliczu rygorystycznych wymogów nowej perspektywy finansowej (w tym zasady DNSH) kluczowym priorytetem dla Gminy Opoczno staje się transformacja przestrzeni zurbanizowanych w stronę rozwiązań proekologicznych i wysokoefektywnych.

1. Błękitno-zielona infrastruktura i debradyzacja (odbetonowanie)

- **Parki kieszonkowe:** Tworzenie intensywnie zazielenionych stref odpoczynku w miejscach o deficycie wolnej przestrzeni.

URZĄD MIEJSKI W OPOCZNO

THE MUNICIPAL OFFICE IN OPOCZNO

ul. Staromiejska 6, 26-300 Opoczno tel: /+48 44/ 786 01 00, fax: /+48 44/ 786 01 11,

e-mail: umopoczno@um.opoczno.pl

www.opoczno.pl

www.bim.opoczno.pl

-
- **Systemowe zazielenianie elewacji i przystanków:** Wdrożenie zielonych dachów oraz ścian (wertykalne ogrody) na obiektach użyteczności publicznej, co realnie redukuje zjawisko miejskiej wyspy ciepła i smogu.
 - **Bioretencja na parkingach:** Zastępowanie nawierzchni bitumicznych materiałami wodoprzepuszczalnymi (np. eko-kraty, nawierzchnie mineralno-żywiczne) połączone z nieckami chłonnymi zbierającymi wodę opadową.
 - **Łąki kwietne i murawy ekstensywne:** Promowanie roślinności niewymagającej częstego koszenia, co generuje oszczędności budżetowe i wspiera bioróżnorodność.

2. Nowoczesna mała architektura i gospodarka obiegu zamkniętego

- **Ekologiczny dobór materiałów:** Wykorzystanie elementów z drewna certyfikowanego (FSC), bambusa oraz kompozytów z recyklingu (circular economy) jako trwałych alternatyw dla betonu.
- **Nawierzchnie typu HanseGrand:** Stosowanie naturalnych kruszyw stabilizowanych na ścieżkach pieszo-rowerowych, co zapewnia pełną retencję wód opadowych.

3. Wielofunkcyjność i Inteligentne Technologie (Smart City)

- **Modułowe i sensoryczne meble miejskie:** Ławki zintegrowane z zielenią i oświetleniem sensorycznym (reagującym na ruch), wyposażone w porty ładowania USB zasilane energią solarną.
- **Mikromobilność:** Rozbudowa stacji naprawy rowerów oraz punktów ładowania pojazdów elektrycznych, wkomponowanych w estetykę otoczenia.
- **Inteligentne systemy komunalne:** Wdrożenie sensorów napętnienia w koszach na odpady, co optymalizuje koszty logistyki wywozu.

4. Zaawansowana ochrona drzewostanu i retencja

- **Ogrody deszczowe:** Budowa systemów gromadzących i filtrujących wodę w pasach drogowych (naturalna filtracja i odciążenie kanalizacji deszczowej).
- **Chodniki rampowe i systemy antykompresyjne:** Stosowanie konstrukcji wspartych punktowo nad systemem korzeniowym istniejących drzew, co eliminuje konieczność ich wycinki przy inwestycjach drogowych.
- **Mgiełki wodne i fontanny zeroenergetyczne:** Instalacje poprawiające komfort termiczny mieszkańców w okresach ekstremalnych upałów.

W przypadku planowania i realizacji działań w zakresie zieleni miejskiej rekomendowane jest stosowanie nw. zasad:

URZĄD MIEJSKI W OPOCZNIE

THE MUNICIPAL OFFICE IN OPOCZNO

ul. Staromiejska 6, 26-300 Opoczno tel: /+48 44/ 786 01 00, fax: /+48 44/ 786 01 11,
e-mail: umopoczno@um.opoczno.pl
www.opoczno.pl
www.bin.opoczno.pl

- kontynuacja istniejących szpalerów drzew, nowe nasadzenia drzew liściastych, uzupełnianie gatunkami odpornymi na warunki miejskie,
- preferowane są krzewy liściaste, w tym zimozielone, rośliny okrywowe, łąki kwietne,
- preferowane są rośliny wieloletnie, najlepiej zaliczane dodatkowo do grupy tzw. miododajnych.

Rekomendacje projektowe i realizacyjne:

Aby skutecznie ubiegać się o środki zewnętrzne, zasady ograniczania „betonozy” muszą być uwzględniane już na etapie Programu Funkcjonalno-Użytkowego (PFU) lub dokumentacji projektowej dla:

1. Projektów infrastruktury drogowej (wprowadzenie wymogu retencji przyulicznej).
2. Uzbrojenia podziemnego (unikanie kolizji z systemami korzeniowymi poprzez przeciski zamiast wykopów).
3. Obiektów kubaturowych (obowiązkowa analiza wpływu na istniejący starodrzew).

Planowanie rozwiązań w zakresie estetyki i funkcjonalności głównych przestrzeni publicznych powinno uwzględniać zapisy dokumentów planistycznych opracowanych dla Opoczna takich jak:

- Masterplan dla sieci zielonych przestrzeni publicznych,
- Katalog form zagospodarowania przestrzeni publicznych dla Miasta Opoczno,
- Plan adaptacji do zmian klimatu miasta Opoczno do roku 2030 z perspektywą do 2050,
- Koncepcja zintegrowanego zagospodarowania wód opadowych i roztopowych oraz zapobiegania powodziom, podtopieniom i suszy.

Współczesna architektura miejska ewoluuje w stronę rozwiązań, które łączą estetykę z odpornością klimatyczną. Systemowe odbetonowanie przestrzeni to dziś nie tylko trend, ale kluczowy instrument w walce z miejskimi wyspami ciepła, przekładający się bezpośrednio na podniesienie standardu życia w Opocznie. Przyjęcie strategicznego kierunku w planowaniu zieleni – opartego na retencji wód i zwiększeniu powierzchni biologicznie czynnej – pozwoli Gminie nie tylko efektywnie zarządzać zasobami, ale także budować nowoczesny, ekologiczny wizerunek miasta przyjaznego każdemu mieszkańcowi.

Dyrektor Wydziału
Funduszy Europejskich

Jolanta Milczarek-Stanik

